

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan po prej.

Tečaj XLIV.

V Ljubljani, 23. vinotoka 1891.

List 43.

MORS.

(Za vernila dus dan.)

Quotidie auribus. (1 Cor. 15. 31).

Vivere me dicunt, sed vita — celerrima mors est.
Continuo morior! Si potes, ista nega!
Principium vitae non est nisi mortis origo.
Unaquaque die mors mihi fida comes.
Semper enim brevior fit vita, ut cereus ardens
Usu depascor, me vorat ignis edax.
Est epulis exenta fames, sitis arida potu.
Et somnus renovat membra, relinquo torum.
Si didicisse juvat, si curo negotia fessus,
Do finem studiis atque labore vaco.
Colloquimur socii redeuntque silentia cara,
Ore modos cieo, pectine pulso lides.
Barbiton amoveo... non discrimina multa laborum,
Intervalla placent! Mors tamen una manet.
Nam semper morior... non ulla est temporis hora,
Pars nulla est horae, quam retinere queam.
Vulnera dant omnes horae, necat ultima corpus,
Omnia praetereunt intereantque statim!
Ecce colore nitet, demulcet odore suavi
Flos, quem lympha rigat... languidus ille perit;
Suspendit casses, quae pendet aranea tigno.
Nec mora saeva manus textile turbat opus,
Tela ruunt alesque volat, secat aequora puppis,
Scinduntur — coeunt aer et unda cito.
Excitus igne vapor tentes vanescit in auras,
Et nubes vento pellitur imbre gravis,
Illico difflugiunt veros inatantia casus
Somnia, praecipitant fulgura torto polo...
Vita est momentum! contendit apostolus, imo
Nil sunt ecce dies testificante Jobo.
Haec meminisse placet, procul hinc procul este superbi,
Dum licet, utamur tempore... certa salus!
Funera praecedunt, natalia nostra sequuntur,
Non morietur homo, vita perennis erit!

† Josephus Schneider, praepos. Tergest.

Sv. Andrej.

Sv. Andrej, brat sv. Petra in kakor le-ta, tako tudi on ribič po svojem poklicu, pridružil se je najpervo sv. Janezu Kerstniku, po čegar naukih je hotel vrvnati svoje življenje. Bil je prvi apostelj, katerega je Kristus pozval in vdeležil se je tudi ženitovanja v Kani Galilejski. Evangelij imenuje njegovo ime prvo za sv. Petrom, katerega je sam pripeljal k Sinu Božjemu. Kmalu zatem imela sta oba veliko srečo, da sta sprejela Odrešenika v Kafarnavnu. Zaupanje, katero je vžival sv. Andrej pri Jezusu Kristusu, bilo je toliko, da se je sv. Filip do njega obrnil, ko so hoteli nekateri ptujci videti Gospoda. Po vnebohodu Kristusovem in po prihodu sv. Duha oznanjeval je sv. Andrej evangelij po Skitiji in tudi drugod. Poroča se, da je bil sv. apostelj križan v Patras-u na Ahajskem in je tako prelil kri za sv. vero, katero je oznanoval. Rimski namestnik Egej mu je menda očital, da nima serca za daritve.

Sv. Andrej mu odverne: „Vsak dan darujem vsega mogočnemu Bogu živo daritev (sv. maše), ne dima kadila, tudi ne mesa rujovečih juncev, in tudi ne kervi kozličev, temveč neomadežano Jagnje Bogu darujem vsak dan na altariju sv. križa (sv. mašo); in ko je verno ljudstvo jedlo njegovo meso in pilo njegovo kri, ostane še vendar darovano Jagnje živo in celo.“

Egej vpraša: „Kako je to mogoče?“

Sv. Andrej mu odverne: „Ako hočeš zvedeti, kako je to mogoče, postani učenec, da te poučimo o tem, kar bi rad zvedel.“

Egej pravi: „Z mučenjem in terpinčenjem bodem to od tebe zvedel.“

Nato odverne sv. apostelj: „Čudim se, kako moreš biti ti tako nespameten, ko si vendar sicer tako umen človek, ter misliš, da bodeš z mučenjem in terpinčenjem spoznal in razumel daritev Božjo. Slišal si o skrivnostni daritvi. Ako veruješ, da je Kristus Sin Božji, katerega so Judje križali, pravi Bog, razložil ti bodem, kako more živeti Jagnje, katero je bilo darovano, povžito, ter se vedno ostati celo in neomadežano v svojem kraljestvu.“

Egej odgovori „Kako je mogoče, da ostane jagnje živo, ako je zaklano in, kakor praviš, od ljudstva povžito?“

Sv. apostelj odgovori: „Ako verjameš iz vsega srca, bodeš razumel: ako pa ne verjameš, povspel se ne bodeš nikedar do popolne resnice.“

Tu se je Egej razserdil in ukazal Andreja v ječo vreči, dokler ne bode križan. A ljudstvo je privrelo v ječo in hotelo usmertiti Egeja in oprostiti sv. aposteljna. A le-ta tega ni dopustil in tako je umerl na križu, kakor njegov Gospod Jezus Kristus sam. Njegov god praznuje se 30. novembra.

Kako jo je bil verski sovražnik skupil.

Eden ruskih generalov je bil za potertje Poljakov l. 1863 dobil kot plačo znamenitih cerkvenih posestev v Sandomirskem okraju. Leta 1878 je ravno ta odhajal na vojsko proti Turku: menil pa je, da pred svojim odhodom naj bi caru še kako ljubav skazal. Sklical je torej svoje poljske podložne in rekel jim je: „Ker se moram za delj časa od vas ločiti, bi rad vsakemu izmed vas še eno dobroto storil. Ako mi zvesti ostanete, bom vsakemu podaril v last kos zemljišča: povejte naravnost, koliko ga hočete?“

Prebivavci, vsi prav ubožni ljudje, so se čedno spogledovali med seboj in tudi generala, in niso hotli na dan s svojimi željami. Še le, ko je v drugič zahteval, so mu odgovorili, ako bi gospod dal vsakemu kos zemlje, recimo 30 orál, bi se mogli preživiti na tem polji.

„Dal vam bom.“ odgovori general, „toda poprej namesto katoliške vere sprejmite rusovsko.“ in ko je videl, da so se ljudje prestrašili, je še pristavil: „Dobro prevdarite to reč, tukaj se dela za naš časni in večni blagor.“

Po kratkem posvetovanji so siromaški ljudje zopet pred generalom in vidi se jim veselje na obrazih. Namesto vsih govori naj starejši izmed njih in reče: „Dovolite, slavni gospod, da naznamo očitno svojo misel. Mi smo si to reč takole mislili: ako bi, postavimo, kdo med nami hotel svojega konja zamenjati z vašim konjem

in je voljan nam k svojemu konju še nekaj pri-dati, je potem takem naš konj bolji, kakor njegov. Zato mora tudi naša vera biti več vredna, kakor je Vaša, kajti Vaša slavnost hoče vsakemu še 30 orál zemlje dati, ako bi hotel svojo vero z rusovsko zamenjati.“ Generala je po teh besedah grabila strašna jeza in skoraj bil bi skipel, kmalo pa se je zatopil v premišljevanje. In bolj ko je premišljeval, bolj je bil primoran spoznavati: da priprosti ljudje so pri svoji zdravi pameti pravo zadeli in njega osramotili.

Srečni bi bili marsikteri naših prostomišljakov, ako bi znali ali hotli po tako zdravi pameti soditi, kakor ti priprosti Poljaki.

V amerikanskem „Wandererji“, ki je prinesel tudi ravno povedano rusko-poljsko dogodbo, se bere nekaj o znanem pesniku „Schillerji“, ki je tudi pomislika vredno. Napis ima „Nespremenljivo“ in pravi: Karkoli že tudi k temu služi, da se večne nespremenljive resnice katoličanstva predložé kot edino potrebno, to naj se taisto človeku pojasnuje in mora se pojasnovati. To je potrebno zlasti sedanji čas, ko se katoliška vera, svitleč in blagrujoč, povzdiguje kakor fenič (pleonix) izmed kalnih zmešnjav tolikih krivoverstev v tej nasnagi prostoverstva in neverstva.

Torej bode pač na pravem mestu beseda Schillerjeva o papežu in papeštvu, in to v vterjenje stanovitnih pravovercev in v premislik dvomljivcem... Schiller, protestant, da, napol prostomišljak, daje tako spričevalo za božje vstanovljenje papeštva, da bi katolišk apologet ne mogel dati boljšega. Pravi namreč:

„Iz tacihi dogodb spoznaš duha, ki je navduševal rimski dvor, spoznaš nepretresljivo stanovitnost načelstev, ktera spolnovati je vsak papež, ne gledé na nobene osebne razmere, spoznal za potrebna. Bili so cesarji in kralji, razsvitljeni državniki in neupogljivi vojščaki, ki so v zadregah žertvovali pravice, postali nezvesti svojim načelom, ter so se sili udali: kaj tacega se nikoli ni zgodilo kakemu papežu, ali le redko kdaj. Tudi če je zapuščen okrog hodil, če v Italiji ni imel ne pedi zemlje, nobene duše, ki bi mu bila dobra, ter je živel od usmiljenja tujcev: je vendar stanovitno terdil predpravice svojega Sedeža in Cerkve. Ako je vsaka družba kaj terpela ali terpi zaradi osebnih lastnosti tistih, katerim je izročena njih uprava, je bilo kaj tacega komaj kdaj pri Cerkvi ali njenem poglavarji. Naj so si bili papeži morebiti še tako neenaki v temperamentu, mišliji in v zmožnostih, bili pa so terdni, stanovitni, enakomérni, nespremenljivi v svoji politiki. Videti je bilo, da njih zmožnost, njih

temperament. njih mišljija nima čisto nič vpljiva v njih službo; njih osebnost, dejal bi, se je razlila v njihovo čast, in strast je ugasnila pod trojnato krono. Akoravno se je z vsakim uniračim papežem pretergala veriga prestolnega nasledstva in se je z vsakim na novo zvoljenim papežem zopet vnovič zapela — akoravno noben prestol na svetu ni tolikrat menjal svojega gospodarja, nobeden tako viharo nadomeščen in tako viharo zapuščen bil: je bil vendar ta edini prestol na svetu, ki se zdi, da svojega posestnika nikdar ni menjal, ker umerjé le papeži, duh pa, ki jih navdušuje, je bil neumerjôc.“

Tako priča mož, protestant, in njemu mislečemu, je jasno, kar je nekterim katoliško-kerščnim mrak in tema!

Marijino svetišče na Tersatu.

(Dalje.)

Papež pošlje sliko.

Sv. Luka je napravil mnogo slik, ki se hranijo po raznih krajih še danes, naštevajo jih 24. Sv. Gregorij Veliki dal je pred 1200 leti tako podobo v obhodu nositi, in mesto Rim je bilo rešeno kuge. Slikarsko umetnost prištevajo sv. Luku tudi greški letopisci. Razun pristnih podob sv. evang. Luka imeli so tudi po praliku zvesto in verno posnetih slik. Zavoljo enakosti ali podobnosti s pralikom imenovali so tudi te podobe sv. Lukeža. To stvâri nič ne kazí, zakaj vse podobe, prisvajane sv. Lukežu, imajo to znamenje, da so čudodelne.

Najnovejši, pred njimi že starejši krivoverci, jeli so terditi, da sv. Luka ni slikal, da ni bil slikar. češ, da najstarejši cerkv. oo. o teh slikah nič ne vedo. Krivoverci so dejali: Bog je Izraelcem prepovedal narejati podobe, toraj jih tudi sv. Luka ni slikal, Odgovarjamo: Izraelcem, počutnim, mesenim, terdovratnim, je bilo prepovedano zato, da ne bi malikovali — saj so bili dosti zagovedeni, če jim je tele nadomeščalo Gospoda; kristjan pa dobro vé, koga molí, in da podobe le časti zavoljo osebe, ki jo ona predstavlja. Nekterim najnovejšim: Če ss. očetje sv. Lukeža podob ne omenjajo, godi se, ker so bile sploh kot take priznavane, in ni bilo treba še posebej jih popričavati. Verhu tega navajamo velikana duševnega sv. Tomaža Akvina^{*)}, ki poterjuje, da je sv. Luka slikal, in da ena takih podob je v Rimu. Učeni oratorijaneec Dr. Faber^{**)}, imenuje evangelista prvega kerščanskega slikarja. V istem smislu piše tudi Nicefor, namreč, da je sv. Luka slikal Kristusa, Marijo, Petra, in da se je dragocena umotvorina raznesla po vsem svetu.^{*)} Če navajajo sv. Avguština, ki pravi, da se ne vé, kakošne zunanosti je bila Devica, to

nikogar ne moti, ki vé, da je bila polna milosti, ki so tudi njeno telo prešinjale. Nazarečanke se še ponašajo, da je Marijina lepota nanje vplivala. Sicer nam je desti, da jo vesoljna sv. cerkev poslavlja vsaki dan: „Vsa lepa si, Marija!“

Po vsem tem, kaj ne, ostaneva midva pri tem, da je podoba Marijino, ki se časti na Tersatu, slikal sv. evangelist Luka, ki je čudodelna, kakor pričajo mnoge dogodbe in mnoga obljubila, in mnogi darovi. Naš evangelist in prvi cerkveni zgodovinar je Devico in Mater veliko lepše opisal, kakor naslikal, kar zopet priča, da je znal slikati, da je slikal prošni, pa da ni bil slikar iz poklica, kakor je bil zdravnik.

21. O zidanju cerkve in samostana.

Nikolaja Frankopana borna kapela je imela zdaj bogati zaklad, čudodelno podobo Matere Božje. Našli so se dobrotniki, ki so jo z darovi okraševali, s prinosi povelečevali! Frankopani sami so bili namenili, da bodo zidali veči hram Božji, ki bi vstrezal potrebam mnogoštevilnih romarjev. Tega namena pa knez in ban Nikolaj ni mogel izvršiti, ker ga je smert pretekla, živega pa so zadržavali domači opravki, deželne in vojne dolžnosti. Oporočil pa je svojo obljubo svojemu sinu Martinu, tudi knezu in banu. Tega moža so lepšale kerščanske verline, čvrsta pobožnost, posebno češčenje Matere Božje. Po velikoserčnem sklepu se odloči: zidati ne le cerkev, ampak tudi samostan, ter oboje izročiti v varstvo in skerb duhovnem sv. Frančiška. Zakaj pa tem? Red njegov je bil takrat v prelepem cvetu, da so ga občudovali nizki in visoki. Sv. Bernardin, razširjavec imena Jezusovega, je z navdušenimi goverji in s čudeži spreobrnul skoro vso Talijansko na kerščansko življenje. Sv. Janez Kapistran, ljub papežem in katoliškim knezom, je narode budil s čudovito besedo zoper divjega Turka. Sv. Jakob Marški je storil mnogo apostolskih potov po slavenskih krajih, razkazujoč čisti nauk Božji, a posebno v Bosni, kjer je vspešno ruval luliko krivih naukov manihejskih ali bogomilskih. Ti možje sv. evangelija so se odlikovali z vsemi čednostmi v toliki meri, da so budili vso Evropo k čudenju in k pokori. Na tisoče jih je zapuščalo posvetne opravila, posvetno nečimurnost, posvetno razkošje, da bi posnemali te junake Gospodove, in zato so jim postavljali kerščanski vladarji in bogoljubni velikaši potrebna prebivališča. Oživiljena vera se je videla v dobrih delih: vzdigale so se bolnišnice, ubožnice, sirotišnice; zatirani so dobivali pravico, tlačeni slobodo, preganjeni zavetje, oropani imetje. Jasno je toraj, da tudi plemenitodušni Frankopani niso zavstajali v skazovanju djanske bogoljubnosti, in da so bili polni spoštovanja do takih sinov sv. Frančiška, da so jih hoteli imeti tudi oni na svojih zemljah.

Porazumljen s svojo verlo soprogo Ursijo ali Uršulo naredi l. 1431 vstanovno listino v gradu Novi, in prosi papeža, da bi mu prošnjo dovolil in listino potrdil. Čemu prosi? Papež Bonifacij VIII je bil namreč prepovedal frančiškanom novih sprejemati, dobljenih premenjevati brez papeževega dovoljenja, ker so se bile pokazale neke nerednosti, ki rade spremljajo človeško slabost. V tisti dobi je zavzemal stolico sv. Petra Evgenij IV. Ta papež je imel toliko opraviti s cerkvenimi in državnimi motanji, da je Frankopanovo prošnjo podpisal naslednik Nikolaj V

^{*)} III. 25. 3: ... B. Lucas dicitur depinxisse Christi imaginem, quae Romae habetur. — ^{**)} Bethlehem. 269.

^{*)} Hist. 43. — I. b. c. 16.: fertur hic quoque primus Christi imaginem, et quae cum ita ut Deum decebat, genuit, Matris, atque item principis apostolorum effigiem pingendi arte adumbrasse, unde in omnem deinde habitabilem orbem tam venerandum et preciosum opus est illatum.

I. 1453, toraj čez 22 let.*) Kakor je brati v papeževem pismu, podpirali so ga v tej zadevi — v času odlaganja — tudi škof Modruški in dobri verniki. V dovolitvi je bilo redovnikom podeljenih mnogo duhovnih milosti, slobodnin, pravic.*)

Kakor dospe željno pismo iz Rima, brez odloga, še tistega leta 459 začne knez Martin in ban Frankopan zidati cerkev in samostan poleg svetišča. Izročil je oboje redovnikom sv. Frančiška pokrajine bosansko-hervaske, danes hervaske-kranjske*). Martnova cerkev je bila polovico manjša od današnje. Zajemala je prostor v sedanji srednji ladiji — gledeč ji zunanje lice — od omrežja pa do altara sv. Nikolaja, s prižnico med alt. sv. Katarine in sv. Jan. Nepomuka.

(Dalje nasl.)

Če so potrebni verski časniki in verska šola?

Vprašajte Francoze! Hudobije in pregrehe na Francoskem se bratijo z brezverskimi šolami. Quillot, eden naj znamenitših členov pariškega višega sodišča, zanesljiva priča in nesumljivo dokazuje, da prestrašno razširjanje hudodelstev pri otrocih ima vzrok v tem, ker se je očitno šolstvo postavilo na brezversko podlago. Tudi sloveči časnik „Revue des deux mondes“ kliče, da naj se spremeni pogubljiva šolska postava. Ta list naznanja, da 500 sporočil je dospelo do naučnega ministerstva, ki se zedinjajo v tem, da sedaj odrastajoči rod vedno bolj zgublja dolžno spoštovanje in pokorščino otrok do staršev in vikših. Mojstri nočejo več, sprejemati učencev, da bi se izognilo premnogi zopernosti z njimi. Več kot polovica hudodelstev se zgodi po mladini od 15—20. leta! V teku preteklega leta je bilo kacij 17.000 tacij v zapor gnanih. Izmed teh je bilo obdolženih 30 moritve, 39 roparskega umora, 3 očetomorstva, 2 zavdaje, 41 otrokomorstva, 4212 telesnega poškodovanja, 25 požiganja, 88 pregrehe zoper pravost, 548 tatinstva, 11.86 raznih hudobij. — Primeri s tem, kar se tako pogosto bere o dunajski mladini, celo o zvezah in družbah mladih,

celo pobalinskih tolovajev. — Kar pa tiče spoštovanje višjih tudi po družih krajih, le opazujte mladino, ter videli bodeta, kako pogosto se pogreša pravna omika, lepa šega, veliko pa je že mladega napuha in prederzne ošabnosti. Čegar pesti ali pa svinčnika se bojé, tistim (po zunanje) še kažejo spoštovanje, jih pozdravljajo itd., za druge se malo menijo. Slišali smo že večkrat, kako surovo se obnašajo marsikteri pobi do učiteljev, profesorjev, kadar niso več v njihovi oblasti. Kaj bo iz napihnjenih mehov ali robatih štorov, ki že v otročjih in mladostnih letih ne vedó lepe šege in blage priljudnosti, to je lahko misliti. Temu nasproti pogosto že pritlikavci opletajo s paličicami v roki in s smodkami v zobéh, kakor da bi imeli „komando“ čez vse pure in gosi! Celó v hišo Božjo večkrat mali pobiči s paličicami prihajajo.

Iz pomanjkanja spodobne odgoje in iz pohujšanja po bolj odraščeni prihajajo sovraštva, pretepi, velikrat celo preostudna klanja, uboji, kar je res strahovito! — Pa povernimo se k stvarini, s katero smo začeli.

Solnograški cerkveni list, ko piše o mladostnih hudobijah na Francoskem, pravi nadalje, da tega so velik del krivi framasoni, ki mladino kvarijo. Kako zvito in prekanjeno dela francoska vlada v tem oziru, pojasnuje neki učitelj lista „für Paedagogik“, ki je imel priliko pregledati berilo „Choix des lectures“, ktero je francoska vlada zapovedala za očitne šole. Primérjal je v tem oziru 18. izdajo s 17., kako se napredva k brezboštvu. Spazil je, da v 18. izdaji so izpuščeni vsi členki o „Bogu“, — pa čudno prekanjeno so tudi verski izrazi zamenjani s posvetnjaškimi pri ohranjenih členkih.

Tako n. pr. so premenjeni členki:

Stara izdaja:	Nova izdaja:
Dan prvega sv. Obhajila.	Žaga na paro.
Dolžnosti človekove do Boga.	Sápní organi.
Devica Marija.	Patrijotizem.
Trapisti.	Davki.*)
Vera je potrebna.	Tapetna tovarna.

Kjer so pa bralne členke ohranili, so vender posamezne stavke lisičje presukali, n. pr.:

Stara izdaja:	Nova izdaja:
Hvali Boga, moj otrok.	Štej se srečnega, moj otrok.
Božja dobrota in modrost je naše moči djala v soglasji.	Naše moči se nahajajo v pravi razméri.
Bog te vidi.	Nič ne ostane skritega.
Prihodnjost je pri Bogu.	Prihodnjost ni v naših rokah.
Postal boš dober kristjan.	Postal boš čverst deček.
Mi zate molimo k Bogu.	Mi mislimo na tebe.
Prenašajte poterpežljivo od Boga poslane poskušnje.	Prenašajte poterpežljivo bolezen; ako bo dobra postrežba, pride gotovo zdravje.

To je le malo zgledov, ki pa prav jasno posvetljujejo, kakošne namene imajo prekanjeni verski sovražniki. Pri tem pa framasoni francoski, kakor tudi v marsikterih družih deželah, zagotavljajo, da

*) Izverstna prememba!

*) Exigit devotionis tuae probata sinceritas, ut piis votis tuis, illis praesertim, per quae divini cultus augmento, et christifidelium animarum salute, religionis sacrae propagatio procuratur, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Cum itaque sicut exhibita nobis nuper pro parte tua petito continebat, tu singulari devotione motus, et at etiam votum per quondam Nicolaum patrem tuum, dum vixit, factum adimpletur, prope ecclesiam sanctae Mariae super Tersatt, Carlsavienensis diocesis, ad quam christifidele silia per partem propter diversa miracula, quae omnipotens Deus intercessione praelibatae virginis Mariae retro actis temporibus demonstravit, singularem gerunt devotionis affectum, unam domum cum claustrum... pro usu et habitatione fratrum minorum d. obs. de novo fundari facere ferventer exoptes... pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi praedictam licentiam... concedere dignemur. Nos igitur tuum pium et laudabile propositum huiusmodi in Domino plurimum commendantes tuis, nec non ven. fr. n. episcopi Carb. ac christifidelium... supplicationibus inclinati... domum fundandi... plenam licentiam auctoritate apost. tenore praesentium elargimur. Etc. Romae, quarto idus Julii, 14 53. pont. n. 7.

*) Et insuper universis fratribus ord. min. d. obs.... omnibus et singulis privilegiis, liberatibus, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, quibus aliae domus dicti ord. uti valeant... eadem auctoritate concedimus per praesentem.

*) Bolje: hervaske-slovenske, ker redovnih hiš nima samo po Kranjskem, tudi po Štajerskem in Goriškem. Ni vzroka, pokaj bi se naslov ne ravnal po današnjih obstoječih razmerah.

se borijo le proti „ultramontanizmu,“ nikakor pa ne zoper bistvo vere!

Liberalni krošnjači, ki tapajo po stopnjicah tujih svojih mojstrov, podobno pesem brundajo, češ: le zoper „presiljene klerikalce in nektare kaplane“ se bojujejo, ne pa zoper vero; toda le opazujte, kako merzlo, smehljivo, zaničljivo berskajo, kadar na cerkvene, verske, duhovske reči zadenejo, ali pa nalašč krenejo. Celo dobri katoličani hočejo biti, pri tem pa škofovsko in duhovsko veljavo spodkopujejo in terdijo, da liberalni časniki z liberalci vred so potrebni, konsevativne časnike in poštene katoličane pa le za kako nepotrebno ali celo škodljivo „stranko“ razglasujejo! Dokazati hočejo, kakor da bi liberalstvo bila dobra vera, pravi konservativci in katoličani pa da so le nekaka svojat, ki se še le hoče za stranko delati. Ali ni to narobej — svet? Veliko lét so katoliško-konservativni listi opominjali, svarili, prosili, da naj prostomišljaška svojatjenja ljudstvo pohujševati v svojih organih, — in ko vse nič ni pomagalo, so morali temu zlobnemu počenjanju z resnobo nasproti stopiti, vstanoviti nalašč list, ki bi večkrat izhajal in odbijal hudobne napade; in to je zdaj veliki greh, da katoličani niso mogli in ne smeli več terpeti zasramovanja duhovnov, škofov, sv. Cerkve in papeža samega. Kdor tega ne vidi ali neče videti, temu je težko pomagati.

Sveta brata Primož in Felicijan.

Oj brata Primož in Felicijan!
Svetnika slavnoznana;
Pozdravljena današnji dan,
Nam pomočnika dana;
Priserčno se radujemo,
In vaji preslavljujemo
Mučenca velikana!

Rimljana, častno mnogo let
Za Jezusa živela,
Ljubezen bratska — rajski cvet, —
Je vama v srcih cvéla
Mučencem bila sta v pomoč,
Tešila brate dan in noč,
Veršila blage dela.

Nevérnik ves malikom vdan
Z vojak vaju zgrabi,
Nemili car Dióklecijan
Pred sodbo koj povabi,
Molita Herkula, velí
Jupitru vžigati darí;
A to se vama gabi.

„Bogú le pravemu gre dar,
Šerčnó odgovorita;
On Stvarnik je, vsiga Vladar,
Resnica vekovita.
Herkúl, Jupiter, glej, ta dva
Iz kamnja sta in iz lesa,
Brez kamb še ne stojita!

Terpinčena strašno zató
In v sponah v ječo djana;
Verig pa prosta čudežno,

V Noment potém prognana;
A tudi tam sta pričala,
In Jezusa veličala,
Ostala Njemu vdana.

Prevariti sodnik z lažni
Se vaju prizadeva,
S trapilom, baklami mučí,
Razbičati veléva;
So vničene nakane vse,
V ljubezni vajino sercé,
Čast Kristusu prepeva.

Trinog zavkaže v besnosti
Zverini vaju vreči,
Da gladna vaju razdrobí,
Ukaz se ne posreči; —
Zvér leže se kraj vajnih nog,
A ljud kriči: kristjanov Bog
Je pravi, je največi!

In bolj ko divja zver zdivjan
Kriči sodnik, hripavo:
Naj uporna Primož, Felicijan
Se deneta ob glavo.
Veselo sta terpela smert,
In šla po krono v rajski vert —
V nebeško večno slavo.

Priserčno nam pozdravljena,
Zdaj draga last Slovencev,*
Odpirati pripravljena
Nam milost vsih studentev;
Sprostita tu edinost nam,
In kdaj po srečni smerti tam
Nebeške slave vencev.

Radoslav.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Vprašanja iz duhovskih poskušanj 6., 7. in 8. oktobra.)

E theologia dogmatica: 1) Animam humanam esse substantiam a corpore realiter distinctam atque immediate a Deo creatam probetur. 2) An attritio sufficit ad digne suscipiendum sacramentum poenitentiae. — Dr. Čebašek.

E theologia morali: 1) Quod attinet scandalum, exponatur:

a) quid et quotuplex? quibus modis committatur, quando vitandum?

b) quantam malitiam involvat scandalum in genere et in specie (scandalum) datum a parochis?

2. Quirinus, pater 5 infantium, in rixa vulneratus est graviter; facti reus est Genesius, sed suspicio incidit in Damasum, qui a iudice damnatur ad poenam carceris unius anni. — Genesius conscientia cruciatus ad confessionem accedit, rem totam patefecit petens a confessario consilium, quid sibi in tantis angustiis agendum sit? — Flis.

E jure canonico: 1) Quid definivit Concilium Vaticanum de Romani Pontificis potestate jurisdictionis? quinam oppositi errores per hoc denuo sunt damnati?

*) Ostanki svetih trupli se hranijo v cerkvi čč. oo. Frančiškanov v Kamniku.

quae corollaria inde deducenda? — 2) Impedimentorum affinitatis et publicae honestatis natura, ambitus et mutua relatio proponantur, habito simul respectu codicis civilis austriaci. Smrekar.

Ex exegesi biblica: Fiat lingua vernacula exegetico-homiletica expositio pericoparum epistolae atque evangelii, quae leguntur Dominica 9. post Pentecosten, nimirum epistolae primae ad Cor. cap. 10. a v. C. usque ad v. 13. inclusive, ed evangelii sec. Lucam cap. 19. a v. 41. usque ad v. 46. inclusive. S. Semen.

Iz duhovnega pastirstva: 1) Komu je odvez: odreči? Kako je spovedniku ravnati v takem žalostnem slučaju? 2) Kteremu bolniku, kedaj in kolikokrat se sme sveto poslednje olje podeliti? 3) Iz katerih vzrokov je priporočati pobožnost svetega rožnega venca? Zamejic.

Iz kerščanskega uka: Učencem ljudskih šol naj se vprašaje razlaga, kaj je v osmi Božji zapovedi prepovedano. Zamejic.

Ljubljana Nove velikanske orglje bodo prihodnjo nedeljo blagoslovljene v zali cerkvi uršulinskega samostana. V ta namen bojo ondi ta dan lepe slovesnosti. Zjutraj o 1/6 bode pridiga in sv. maša; ob 9ih blagoslovljenje novih orgelj, potem slavnostni govor in slednjič slovesna sv. maša premilostnega kneza škofa; popoldne ob 4ih nemški govor, litanije itd. Pri vsih opravilih bo darovanje za nove orglje. Slovenska govora popoldne bodeta imela čč. Patra Angelik in Hugolin, nemškega popoldne pa č. P. Loinger S. J. Nove orglje so delo znanega mojstra g. Goršiča; umetniki jih močno hvalijo; ker je pa delo velikansko, zato tudi stroški ne bodo majhni in želeli je torej, da bi se blagi Ljubljancani dobro skazali pri darovanju. —

Konservativno obertno društvo se je preteklo nedeljo osnovalo v Ljubljani. Kacih 40 zbranih gg.: mojstrov in tergovcev je zvolilo odbor, v kterega so izvoljeni gg.: Regali, Škerbinec, Peterca, Kregar, Pirnat, Šturin, Mahnič, Robek, Mihelič. Namestniki so: Sever, Peterca, Šega, Mazgon, Škerjanec, Tomec. Računska preglednika gg.: Petrič in tergovec K. Polak.

Z Iga. Golsko duhovnijo zapustili so ondotni č. g. Lovro Mencinger, kjer so 25 let pastirovali in sedaj odšli v pokoj ter stanujejo v Podrčbri, v Želinski duhovniji. Gospod župnik Mencinger so bili izversten sadjerec in skoraj vso Golsko planjavo so v prav prijeten sadni vert spremenili; tudi so postavili v tem času novo, prav lepo sestavljeno župnišče in napravili lepo cesto do cerkve, tako da bode njih naslednik dobil prav lepo duhovnijo. Bolezen jih je hudo mučila že čez šest let, in le z veliko težavo so zverševali duhovske opravila; zato so prosili letos za umirovljenje.

Našo obširno faro pa so zapustili č. g. gospod kapelan Julij Čuk ter odšli v Dobropolje k ostarelemu ondotnemu gospodu župniku v pomoč. Kaj težko in milo se nam je storilo, ko smo poizvedeli, da se bodo od nas ločili. Kajti bili so v resnici verli duhovni pomočnik. Z veliko dobrovoljnostjo in veseljem so pomagali pastirovati našemu neumorno delavnemu preč. gosp. župniku ter sta kaj ginljivo in goreče zraven navadnih cerkvenih pobožnost oskerbovala posebno tri svetilke, ktere so vžgali naš gosp. župnik v naši fari, to je: tretji red sv. Frančiška, družbo treznosti in bratovščino Naše ljube Gospé presv.

Jezusovega Serca. S takimi napravami se je pobožno življenje v fari močno povzdignilo. Od teh let je vedno veliko spovedencev in obhajancev, in ni ga dneva, da bi mnogi ne pristopili k angeljski mizi; tudi se z velikim veseljem vdeležujemo furani sv. maš med tednom. Goreči dušni pastirji so res veselje cerkvi in ljudstvu, osrečevalci človeštva; zatoraj se tudi spodobi, da jih verniki spoštujemo in ubogamo. (Op. Bilo je že kasno in dopis smo obkrajšali. Serčna hvala! Vr.)

V Rajhenburgu. na spodnjem Štajerskem je bil 28. sept. slovesno vstanovljen za opata dosedanji priyor, in sicer po milostnem kn. škofu Mih. Napotniku v pričo preč. g. kanonika Fr. Kosarja, dveh opatov iz Francoskega in več domačih duhovnov.

Rožni venec pomaga. Bil sem poklican precej po polnoči k bolniku. Hitro vstanem in poprašam, ali je bolnik nevarno bolan? Zaterdi se mi, da je prav slab. Hitro stopam proti bolnikovi hiši, kajti bilo je precej daleč. Pridem v hišo, položim sv. Rešnje Telo na mizo in grem k bolniku, da bi ga spovedal; pa kako se ustrašim, ker je bil bolnik tako slab, da me ni poznal in je vse drugo govoril, samo tega ne, kar sem ga prašal. Za sv. obhajilo ni bil; torej ga denem v sveto olje in vse drugo opravi, in ko se je to zgodilo, rečem ljudem, ki so bili v hiši: Zdaj bomo pa roženkranc molili prav goreče in bomo ljube Jezusa prosili, da bi temu bolniku podelil toliko polajšanja, da bi mogel Njega prejeti. Na to smo res prav goreče molili rožni venec, in ko smo odmolili, stopim k bolniku, kteremu se je bilo toliko na bolje obrnilo, da se je mogel v dobri zavednosti spovedati in potem Jezusa zavžiti. Zahvalil je bolnik Marijo, in zahvalili smo jo tudi vsi pričujoči. Te verstice sem napisal, da bi toliko rajši, zlasti v tem mescu, molili „roženkranc“, da bi Mariji goreče priporočevali katoliško Cerkev.

Kaj pravijo mnogi nekatoličani o jezuitih?

Ni je cerkvene naprave, ki bi imela toliko sovražnikov kakor jezuitovski red. In to tudi še v devetnajstem stoletju, katero tako radi nazivamo „prosvetljeni vek“, „vek tolerance“ itd., in celo med katoliki! Zatorej ne bode odveč, ako navedemo izjave nekaterih mož, ki dasiravno nekatoličani in brezverci, so vendar še ohranili vsaj trohico zdravega razuma, česar le prepogosto pogrešamo pri nekaterih ljudéh, ki se sami radi zovejo „katoličane“, a na kterih je malo družega katoliškega, razun da so bili keršćeni po obredu sv. Cerkve. Evo jih tedaj!

Friderik II. kralj pruski, pisal je francoskemu brezvercu d' Alembert-u 3. apr. 1770: „Jezuiti so pregnani, bodele dejali. To priznam; toda, če zahtevate, dokažem Vam lahko, da se je to zgodilo le iz samoljubja, iz maščevalnosti, spletk in sebičnosti.“

Herrik Heine: „Naj se že misli o jezuitih kar koli drago; priznati se mora, da so vedno kazali praktično smér v nauku. In dasi se je po njihovi metodi znanje starega veka le poveršno podučevalo; vendar so to znanje zelo razširili, takorekoč demokratizirali, da se je razširilo med máso ljudstva.... Ubogi očetje Jezusovega reda! Postaliste strašilo liberalne stranke; toda spoznali so le Vašo nevarnost (za brezverstvo), a ne tudi vaših

zaslug. Kar se mene tiče, ne morem se pridružiti kričanju svojih tovarišev, ki se pri imenu Loyola vedno razjarijo kakor junci, če jim pokažeš rudečo cunjco." (Vermischte Schriften, Hamburg. 1854, Bd. I. pag. 107 u. 108.)

Ruska cesarica Katarina II.: „Nagibi, koji so me napotili, braniti jezuite, izvirajo iz razumnosti in pravicoljubja, kakor tudi iz upanja, da bodo koristili mojim državam..... Sklenila sem le-té duhovne proti vsaki, bodisi katerikoli sovražni sili ohraniti; in s tem storim le svojo dolžnost, ker jih imam za zveste, koristne in nedolžne podložnike.“ (Pismo papežu Piju VI. 1785, pri Dallas-u pag. 316.)

Leibnitz: „Da imajo jezuiti pri svojih lastnih sovérnikih toliko sovražnikov, prihaja večji del od tega, da se pred drugimi odlikujejo...“

Voltér: „Kaj sem videl v sedmih letih, ko sem živel v hiši jezuitov? „Najdelavnejše, najplodunosnejše, najboljše vravnano življenje. Zató se ne morem dovolj načuditi, da jih dolžé, kot da bi učili pogubno moralo.“

Veliki protestanški zgodovinar Johann von Müller je pripomnil v 19. knjigi v 3. pogl. svoje zgodovine človeštva: „Jezuitovski red je društvo, ktero se more primérjati največim napravam in zakonodajalcem starodavnosti. Dal je namreč le-tá red svojim članom tako nenavadno delavnost in také natančno pokorščino, da je bil celi red jednak zdravemu telesu, katero vlada odločna duša.“

Sapienti et iusto sat! „Nekaternikom“ pa bunko po zaguljeni glavi!

Razgled po svetu.

Karlovec. Dne 4. oktobra imel je v župnijski cerkvi sv. Trojice karlovških oo. frančiškanov č. o. Robert Gravel iz reda sv. Frančiška slovensko-hervaške redovne provincije sv. Križa 50letnico slovesne redovne obljube. Č. o. Robert Gravelj, rodом Slovenec iz Višnje gore, je deloval dveindvajset let kot učitelj in katehet. Kot katehet v Kamniku pridobil si je toliko zaslug, da je dobil od slavne c. kr. deželne vlade in od knezoškofijskega konzistorija priznanje.

Rusija. V Kijevu so zaperli 500 dijakov zaradi rogovilstva. Zarad tega je med dijaki in tudi meščani velika razburjenost. Misli se, da vseučilišče bodo zaperli. Razburjenje tirajo v Azijo v pregnanstvo; zlasti jih je dosti na otoku Sahalinu in po družih krajih v Sibiriji. Nesrečno razkolstvo razdražuje vse prebivalstvo s svojo osorno termino, zato ni družega pričakovati, kakor da bode kolós prej ali pozneje počil in ko pride nekoliko svobode v rusko mračnost, potem počné tudi zatlačeno pa ne mrtvo katoličanstvo zopet prostejše dihati... O ss. brata Ciril in Metod, prosita za uboge razkolnike, da bodo z nami vred deležni obljub Kristusovih!

Kat. cerkev na Angleškem. Na Angleškem je sedaj nad 2800 katoliških cerkvá, tedaj več kot še enkrat toliko, kot jih je bilo leta 1850. Ta velikanski naraščevj pa nima vzroka — kot prvi pogled tudi naraščaj katoličanstva v Zed. državah — v priseljevanji katolikov, temuč v spreobrnitvi protestantov. Bog daj, da bi se kmalu to število podvojilo in potrojilo!

Pogán previdniši kot marsikter kristjan. 26. julija obhajal je cesar Mitsu-Hito iz Japonskega obletnico svojega vladanja. S kanonami pozdravljali so ga še le ob eni popoldne, kakor je cesar sam ukazal, da bi ne motil kerščanskih ljudi, ki so šli v cerkev, dopoldne v njih pobožnosti.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomre, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne grehe in velike nesreče. — Mati priporoča svojega bolnega sina za spravo z Bogom in bolešno hčer za zdravje itd. — Neklo, ki ima stan premeniti, da bi se to zgodilo po Božji volji. — Neka prav huda zadeva v neki družini, da bi se po pravici rešila, priporočena N. lj. Gospé presv. Serca, sv. Jožefu, sv. Ani in sv. Ant. Pad.

Zahvala.

Na priprošnje naše ljube Gospé presv. Serce se je neka neprijetna zadeva rešila meni v dušni pokoj. Obljubo zverševaje kličem: Hvala Bogu in Naši ljubi Gospé presv. Serca!

— r —

Listek za raznoterosti.

Dopolnilna volitev na Notranjskem. „Slov.“ piše: Poroča se nam: Mnogi odlični volivci volilne skupine Postojna-Lož-Verhnika so ponudili kandidaturo g. dr. V. Gregoriču v Ljubljani, kateri se je izjavil, da sprejme mandat, ako mu volivci na dan volitve 9. novembra skažejo častno zaupanje. — Ta kandidatura se nam zdi prav srečna, ker gosp. Dr. Vinko Gregorič je znan kot mlada, nadarjena in delavna moč; to je pokazal v štirih letih kot mestni odbornik ljubljanski, in bode za deželni zbor kranjski prav dobra pridobitev.

Z Iga, 15. vint. Serčna hvala za poslano svoto 7 gld. za popravo romarske cerkve „Kraljice miru na Kureščeku.“ Mili Jezus in Marija naj poverneta ti sučkrat milim rokam!

Jak. Dolenc,
župnik.

Breč. gosp. Mart Povše je bil 22. t. m. cerkveno vmeščen za Ribnico. —

Župnijo v Studenicah v lavant. škofiji je dobil č. g. Fr. Heber, dosed. kapl. pri stoljni cerkvi v Mariboru.

V Gradcu je 14. t. m. umrl prelat Janez Karlon, glavni vrednik časnikov „Grazer Volksblatt“, „Volksbote“ in „Christlicher Feierabend“, star 66 let. Bil je pošten katoliški konservativec, ter storil veliko dobrega. Bog mu daj večni mir!

Na Českem katoliški delavci podpisujejo zahvalno pismo, ki ga bodo poslali papežu Leonu XIII v Rim v zahvalo za razglašeno okrožnico o delavskem vprašanji.

„Echo aus Afrika“ je prav pripraven majhen mesečnik za poročila iz novih misijonov afrikanških. Na majhnem prostoru ima veliko tvarine. Administracija je na „Dunaju III. Seidlgasse 8“, naroča se pa

tudi spleh v bukvarnah. Naročnina za pol leta je 80 sld. in prične se naročilo kadar koli.

Novosti. Duša spokerna, to je prigovori in zgledi za dušo hrepenečo po spokernosti, ali

Duša pomoč

za zdrave in bolne grešnike in pravične.

To so tretje bukve „Dušne pomoči.“ Na svitlo dal Janez Zupančič, župnik. S škofijskim dovoljenjem. (Drugi natis.) Založila „Družba sv. Vincencija,“ tisk „Katol. tiskarne.“ — Važnost te knjige se ne dá preceniti, rečeno bodi samo: Vzemí, beri te „Prigovore in premišljevanja“ — v I. o deseterih Božjih zapovedih, od vsake posebej, v II. delu pa „Prigovore in zgledi o sedmih poglavitnih grehih — na 480 straneh. Ravno prav pripravna žepna knjiga stane. Pol usnje 1 gld. 10 kr.

Der Meuchelmord in der Freimaurerei. Von Leo Taxil. 1891. Cena 2 gld. 50 kr. Ta knjiga na 476 straneh ter v 15 glavnih dogodbah pripoveduje kako potuhnjeno framašonstvo morí take, ki se framašonstvu zamerijo, njihovu bogokletnemu početju nasproti delajo itd. Umorili so n. pr. Č. P. Le Franc-a, ruskega cara Pavla I, gr. Rossi-a, Garcia-Moreno-ta, znanega Gambetta in druge. Prečital sem, kar piše o poslednjem, in videl z grozo, kam človek pride, ki zapusti Boga in se pečá z ženskimi in s to peklenko sekto!

Juri in Janez.

Juri. — Janez, kaj praviš, zakaj po večih mestih včasí pri vratih kacega novega poslopja tako spotikljive spake delajo, da bi si človek moral oči zakriti, ko mimo gre?

Janez. — Morebiti zato, da ljudje precej zunaj vidijo, česa bode znotraj pričakovati?

Juri. — Včasí so na stene slikali Mater Božjo, sv. Florijana, ali drugega svetnika, da bi hišo ognja varoval, kakor tudi na mostove podobo križanega Odrešenika, sv. Janeza Nepomuka itd., da bi bili obvarovani nesrč ognja, vode...

Janez. — Zdaj pa take svete spomine in znamenja odstranjujejo včasí z izgovorom, da jih bodo drugam postavili; — pa jih vender le ne...

Juri. — To je res rakov napredek! Kaj pa modre gospé in nedolžni otroci, ko hodijo mimo tacih nespodobnosti? Ali ne mara imajo mnoge gospe... zato oči zagrnjene, da bi tacih ostudnosti ne videle?

Janez. — Juri, dobro si jo pogodil. Vsako pametno osebo mora rudečica oblití, ako vidi, da se njen spol tako po pogansko sramotí pred svetom!

Juri. — Svet zarés v poganstvo nazaj sili — to ne bo dobro, boš videl, da ne!

Marijina.

O Marija blaga, zvoljena,

Grešnikov tolažnica!

Prosi le prosi, mati presveta!

Neprenehoma za nas!

Prosi neprenehoma za nas! —

O Marija rajska lilija!

Čistih duš zavetnica,

Prosi i. t. d.

O Marija, lepa rožica,

Polna si usmiljenja!

Prosi i. t. d.

O Marija kažipotnica

Do veselja rajskega!

Prosi i. t. d.

Bogoljubno nam živeti daj.

Tvojim biti vekomaj.

Prosi i. t. d.

Vodi nas Marija srečno vse

V kraje večne glorie!

Prosi i. t. d.

† S. Bonaventura.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Premilostni gospod Ekscelenea dr. Jakob Missia, knez in škof 50 gld. — Prijatelj poštene mladine s pristavkom „Collegium Jeranum“ 5 gld. — Č. g. Štef. Jenko 1 gld. 50 kr. — Č. g. m. kapl. Janez Oblak 2 gld. — „Za pridne dijake“ 5 gld. — Preč. g. prof. Jož. Dolence 5 gld. — Č. g. župnik Jož. Kerčon 3 gld. — Č. g. kapl. Mat. Mrak 3 gld. — Č. g. župnik Ant. Ponikvar 2 gld. — Č. g. župnik Fr. Romé 3 gld. — Č. g. župnik Mart. Narobe 5 gld. — Šentviški č. g. Jan. Demšar 5 gld. — Prečast. g. dekan Kajdiž 5 gld. — „Za moč izšolat“ tudi ubožnim se dijakom. — Priskoč Martine tud' z enim petakom — M. B. 5 gld. — Č. g. župnik Fr. Dolinar 2 gld. — Nekdo blizo Ljubljane 3 čisto nove. — Prečast. g. dekan Mat. Kožuh 5 gld. — Č. g. župnik J. Brencé 1 gld. — Č. g. župnik Jak. Dolence 5 gld. — Neimenovana 40 kr. — Za vstanovitve stalne in večji rezidencije č. oo. jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorja“ č. g. župnik K. C. „in honorem s. Frančišci Xav.“ 5 gld.

Za gorenjske poplavljenec: Z lga zbirke, č. g. župnik Jak. Dolence 28 gld. 67 kr. — Iz Horjula zbirka po č. g. župniku 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Štef. Jenko 1 gld. 60 kr. — „A. D. M. G.“ 20 gld. — Iz Kočevja po č. g. kapl. Vikt. Stesku 33 gld. 53 kr. — Iz župnije Jožica 20 gld. — Iz Predoselj. 10 gld. 70 kr.

Za sv. Očeta: Č. g. župnik Ant. Ponikvar 4 gld.

Za najpotrebniše misijone na Turškem: Č. g. župnik Ant. Ponikvar 4 gld.

Za misijon kard. Lavigeriev: Č. g. Ant. Ponikvar 4 gld.

Za najpotrebniši misijon: Č. g. Štefan Jenko 1 gld.

Za misijone: Č. g. župnik Mart. Narobe 5 gld.

Za Boskove misijone: Č. g. župnik Jožef Kerčon 2 gld.

Za usmiljene sestre v Adrijanopolu: „A. D. M. G.“ 15 gld.

Za cerkev sv. Duha v Kerškem: Č. g. Štefan Jenko 1 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. L. Ravnik na Savi: Zastran Dan. naznanjeno odpravištvu. — Mar. Abram v Idri: Pri Vašem poslanem zvesku ni zapisano, za kaj je namenjen: prosimo, naznantte. — Pošiljavcu pesmi: „M. naše up.“ — Taka pesem v enakem pomenu je že davno natisnjena.